

FINNISH A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
FINNOIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
FINÉS A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 22 May 2006 (morning)
Lundi 22 mai 2006 (matin)
Lunes 22 de mayo de 2006 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Kirjoita kommentti jommastakummasta tekstistä.

1. (a)

Kavin isä astuu sisään. Terävä naputus ovelle ja hän on luokassa.

– Teillä on hankaluuksia täällä poikien kanssa vai?

– Ei, ei nyt hankaluuksia mutta...

– Tämä poika kertoi, että on ollut tappelu.

5 – Ei tappelua, mutta...

– No mitä ihmettä sitten. Miksi minut tänne haettiin?

Kavin isä katsoo opettajaa tiukasti. Onhan hän nimismies.

– Minä vaadin, että otatte pojaltanne veitsen pois. Lapsille ei saa antaa veistä kouluun.

– Onhan hänen puolustettava itseään.

10 – Puolustettava? Opettaja suuttuu. – Ketä vastaan? Minä täällä puolustan, jos tarvitaan.

– Ketä vastaan, te kysytte. Joka päivähän täällä on pientä tappelua. Ketä vastaan nytkin joutui itseään puolustamaan. Tiedätte kyllä.

– Jos te Viljoa tarkoitate, niin hän ei ole käynyt kenenkään kimppuun.

– Mitä tekemistä sillä oli puuliiterissä, kun Kavi otti rottaa hengiltä, nimismies kysyy.

15 – Ei ottanut hengiltä. Leikkasi elävältä rotalta häntää. Nuo pojat tuossa, Pertti ja Lauri, tietävät sen. He pitelivät eläinparkaa, kun Kavi leikkasi. Eikö niin, Lauri? Eiko niin, Pertti? Vastatkaa!

Pojat painavat päänsä alas, eivätkä vastaa.

– Opettaja ei vastannut, mitä tekemistä tuolla pojalla oli liiterissä, nimismies tiukka.

20 – Hän meni tappamaan rottaa, kun näki, että Kavi kiduttaa sitä.

Nyt nimismies nauraa. Hän oikein istuu, niin kovasti häntä naurattaa.

(---)

– Siinä meillä on pikku enkeli ja eläinten puolustaja, pilkkaa nimismies. Kuule poika, annan hyvän neuvon. Älä toiste juokse puukkoon!

Opettaja painaa kädet kasvoilleen. Miten kaikki menee päälaelleen! Mitä hän voi tehdä? Mitä

25 oikein tapahtui, ja mikä on oikein tässä asiassa.

Opettaja nostaa päänsä ja sanoo epävarmalla äänellä:

– Joka tapauksessa minun on rangaistava poikia.

– Niin, kyllä tappelusta täytyy rangaista, nimismies sanoo.

30 – Kavi ja Pertti ja Lauri saavat jäädä kahdeksi tunniksi jälki-istuntoon. Ja Kavin on jätettävä veitsi isälleen juuri nyt.

Opettaja näkee Kavin ylimielisen virnistyksen. Poika ei tee elettäkään, että antaisi veitsen.

Nyt opettaja suuttuu. Nyt hän vihdoinkin suuttuu ja kiljaisee:

– Nyt juuri! Heti paikalla!

– Oho oho, onpa äänivarat, nimismies nauraa. No, anna nyt se veitsi.

35 Hän riiputtaa töhnäistä veistä silmäinsä edessä.

– Näin pieni veitsi ja niin kova huuto.

Sitten nimismies sanoo jäätävällä äänellä:

– Entä tuo hyökkääjä? Mitä se saa. Neljä tuntiako?

– En minä näe syytä rangaista häntä. Eläimeen kohdistuvasta säälistäkö minä häntä
40 rankaisen?

– Minä vaadin, että hän saa ainakin saman rangaistuksen. Muuten kuulette minusta.
Nimismies lähtee ja paukauttaa oven hyvin tiukasti takanaan kiinni.

Ote Sisko Istanmäen romaanista *Niin paljon parempi mies* (1991)

- Katkelmaan sisältyy monenlaisia jännitteitä esimerkiksi lasten, aikuisten ja kasvatuseriaatteiden välillä. Mitkä jännitteet ovat mielestäsi keskeisiä ja miksi? Miten niitä kuvataan?
- Katkelma kuvaa 1940-luvun Suomea. Mitä henkilöiden tapa puhua ja toimia kertoo heistä ja heidän ajastaan?
- Minkälaisen kuvan katkelma antaa koulusta?

1. (b)

HAUTAUSMAALLA

- Lehtori, lapsekas vanhus,
rakasti ukkona vielä luonnontiedettään,
kuoriaisia sekä etenkin sammaleita
ja... ja kaikkea,
5 mikä kuului luonnontieteeseen.
- “Olis aika jo lehtorinkin”,
huolehti diakonissa,
“omistaa aatoksensa – sillekin tärkeimmälle.
Pitäisi ajoissa muistaa: Maasta sinä olet...”
10 – “Maasta?” harkitsi ukko; “niin, se on tärkeätä.”
- Ja nytpä hän polvistuneena
nojasi hautakumpuun, kädet ristittyinä.
Sillä pivonsa piilossa hällä
mimosa oli, nuori elävä kukka.
15 Ja keskellä hautausmaata!
- Silloin Kuolema astui
haudalle lehtorin viereen
ja kysyi tunnottomasti:
– “Joko on tilisi selvä,
20 rukous saatettu loppuun?”
- Lehtori nolostui hiukan.
– “Eei... ei tämä rukousta.
Tämä on mimosa, nähkääs...”
- Kuolema nolostui myöskin.
25 Vaan sitten hän uteliaana
kumartui lehtorin viereen.
Ja lehtori kuvaili hälle,
mitenkä terälehdet menevät illan tullen
tällä tavalla – huppuun,
30 ja yöksi kukkanen taipuu
ja katsoo suoraan alas – näin –
kuten heillä se lukulamppu.

Iltamyöhällä vielä kulki ja kyykisteli
hautausmaalla kaksi kumaraselkäistä vanhaa.
35 Yhä enemmän lämmenteinä
he haasteli innostuneesti
kukkasten elämästä.

Oiva Paloheimo, kokoelmasta *Pan kuuntelee virttä* (1947)

- Tarkastele runon kieltä ja tyyliä.
 - Miten runossa suhtaudutaan kuolemaan?
 - Minkälaisia ovat runon hahmot?
-